

OPREMNENOST SVOJCEV, KI SKRBIJO ZA OVDOVELE

Ann Bowling, Caring for the Elderly Widowed - the Burden on Their Supporters, British Journal of Social Work, 14, 1984, št. 5, str. 435-355.

V članku so podani rezultati raziskave o tem, kako skrb za ostarele in vdovele starše vpliva na življenje njihovih ožjih družinskih članov. Študija je del nacionalne študije o vdovstvu in starosti v Veliki Britaniji. V ta del študije je zajetih 160 vdovcev, starih nad 65 let, in 343 vdov, starih nad 60 let, iz osmih okrožij. Intervjuvali so jih v povprečju 5 mesecev po smrti zakonca. Ob intervjuju so ugotovili, da je v tem času 15 vdovcev že umrlo, 19 jih je bilo preveč bolnih ali nesposobnih, da bi odgovarjali, 9 se jih je odselilo, 99 pa jih ni hotelo odgovarjati, ker je bilo zanje preboleče govoriti o smrti zakonca. Na splošno so bili vdovci (83 %) bolj pripravljeni odgovarjati kot vdove (70 %). V 213 primerih so tudi z njihovim privoljenjem intervjuvali osebo, ki je v tem času najbolj skrbela zanje.

Rezultati so pokazali, da so v 69 odstotkih otroci tisti, ki skrbijo za vdovele starše (od tega 46 % hčera in 23 % sinov). Ostalo tretjino predstavljajo drugi sorodniki (16 %), prijatelji in sosedi (14 %) ter formalne službe (1%). Polovica vseh, ki skrbijo za vdovele ostarele, je mlajša od 44 let, ostali so starejši. V nasprotju s predstavo, da za ostarele v glavnem skrbijo samske ženske, so rezultati pokazali, da je 79 odstotkov poročenih, večina ima otroke, mlajše od 20 let, polovica pa mlajše od 14 let. Poleg tega je bilo med svojci 46 odstotkov zaposlenih s polnim delovnim časom, od tega 86 odstotkov moških in 28 odstotkov žensk.

Ostarele vdovce so tudi prosili, naj imenujejo osebo, ki jo najbolj pogosto vidijo, ki jim nudi največjo tolažbo in praktično pomoč. V 86 % so bili to otroci, v glavnem hčere, ne glede na spol vdovca. Skoraj dve tretjini vdovcev in vdov živi s sorodniki, od tega 90 % z otroki, 70 % s hčerami.

Dobra polovica teh, ki so skrbeli za ostarele pravi, da je bolezen preminulega vplivala na njihovo življenje. Otroci vdovelih so to potrdili v več primerih (51 %) kot drugi sorodniki (41 %). V večini primerov so otroci obiskovali preminulega vsak dan. Rezultati so tudi pokazali, da je bolezen preminulega najbolj prizadela njihove hčere. Otroci preminulih so se v splošnem morali odpovedati različnim aktivnostim, kar je za mnoge imele tudi finančne posledice.

Breme skrbi se ne konča s smrtjo neozdravljivo bolnega zakonca. Čeprav morda zakonec preminulega ne potrebuje fizične nege, potrebuje psihično oporo, in to v času, ko so tudi ostali družinski člani prizadeti zaradi smrti. Ženske bolj pogosto obiskujejo vdovelo osebo v primerjavi z moškimi. Seveda sama pogostnost stikov še ne odraža tudi njihove kvalitete. Mnogi vdoveli (46 %) potrebujejo pomoč tudi pri gospodinjskih opravilih, osebni higieni in gibanju. V glavnem jim pri teh opravilih pomagajo sorodniki, sosedje in prijatelji ter delno tudi plačano osebje. Najbolj obremenjene so po smrti ženske, v 79 odstotkih hčere. Le-te se morajo po tem tudi mnogim stvarim odpovedati.

Ko so vprašali osebe, ki najbolj skrbijo za vdovele zakonce, če drugi preveč pričakujejo od njih, jih je 13 odstotkov odgovorilo pritrdilno, največkrat ta občutek

